

DECIZIE

08 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Dumitru Mardari

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne împotriva hotărârii din 25 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare judecată înaintată de Iațco Ludmila împotriva Ministerului Afacerilor Interne(în continuare MAI) privind recunoașterea ilegalității refuzului, calcularea și achitarea indemnizației pentru creșterea copilului minor, repararea prejudiciului moral

constată

La 28.03.2012 Iațco Ludmila s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Afacerilor Interne, Casa Națională de Asigurări Sociale(în continuare CNAS) privind achitarea indemnizației pentru creșterea copilului.

Ulterior reclamanta și-a concretizat cerințele, solicitând admiterea cererii de chemare în judecată cu menținerea în calitate de pârît doar a Ministerului Afacerilor Interne.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la data de 14.02.2011 s-a dresat la MAI cu o cerere prin care a solicitat plata indemnizației pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani. La data de 29.02.2012 a primit de la Șeful Direcției Generale Economie și Finanțe a MAI răspunsul nr. 15/4-Ia- 63 12 prin care i s-a respins cererea.

Reclamanta a indicat că în conformitate cu prevederile Legii Republicii Moldova nr. 289-XV din 22.07.2004 privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, asiguratul care se află în concediu pentru îngrijirea copilului are dreptul la indemnizație lunară pentru creșterea copilului de la data nașterii și până la vârsta lui de 3 ani, începînd cu anul 2010, cuantumului lunar al indemnizației pentru creșterea copilului constituie 30% din baza de calcul stabilită conform art.7, dar nu mai puțin de 300 de lei pentru fiecare copil.

Reclamanta invoca că plata indemnizației pentru creșterea copilului este prevăzută și în Legea Republicii Moldova nr. 289-XV din 22.07.2004, care în art.5 alin.(1), lit. f) stabilește dreptul la indemnizația pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, iar art. 27 alin.(3) stabilește că indemnizația neplătită la

timp din vina organului care o stabilește sau o plătește se achită fără nici o limită în termen.

Reclamanta a mai indicat că deoarece Ministerul Afacerilor Interne al RM face parte din autoritățile executive, situația ei cade și sub incidența art.4 alin. (1) pct. 2) Legea privind sistemul public de asigurări sociale, conform căruia în sistemul public sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii, persoanele care sunt numite la nivelul autorității executive. Acest fapt fiind prevăzut expres în Legea cu privire la poliție. În aceasta ordine de idei, conform art.34 alin. (1) din Legea cu privire la poliție, toți colaboratorii poliției sunt supuși asigurării de stat obligatorii pe o sumă egală cu suma mijloacelor bănești de întreținere pe zece ani din contul mijloacelor bugetelor respective, precum și din contul mijloacelor încasate pe bază de contract de la ministere, departamente, întreprinderi, instituții și organizații.

Astfel, colaboratorii poliției sunt persoane asigurate de stat și se bucură de dreptul la indemnizații din fondurile de asigurări destinate MAI.

Reclamanta consideră refuzul Ministerului Afacerilor Interne de a-i achita indemnizația pentru creșterea copilului ca fiind neîntemeiat și a solicitat obligarea pârîtului să-i achite indemnizația pentru creșterea copilului, lunar a câte 30%, din salariul mediu de 3790 lei 75 bani, pe parcursul a 3 ani de la nașterea copilului Iațco Kevin de la 18 februarie 2011 pînă la 17 februarie 2014; recunoașterea ca ilegal răspunsul MAI din 23.02.2012 nr. 15/4-Ia-63/12; obligarea Ministerului Afacerilor Interne să repare prejudiciul moral în sumă de 1000 lei și obligarea Ministerului Afacerilor Interne să repare cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 3000 lei.

Prin hotărîrea din data de 25.06.2012 a Curții de Apel Chișinău, cererea lui Iațco Ludmila a fost admisă, a fost recunoscut ilegal răspunsul nr.15/4-Ia-63/12 din 23.02.2012 a MAI, a fost obligat MAI să achite lui Iațco Ludmila indemnizația pentru creșterea copilului minor, lunar câte 30% din salariul mediu de 3790 lei de la 1,5 ani pînă la 3 ani și diferența dintre mărimea acestei indemnizații și indemnizația achitată de CNAS de la nașterea copilului minor pînă la 1,5 ani; au fost încasate cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 lei. În rest cererea a fost respinsă.

La data de 28.05.2015 Ministerul Afacerilor Interne a depus recurs împotriva hotărîrii din data de 25.06.2012 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs s-a indicat că în baza art 123 alin.(2) al Codului muncii, modul de stabilire, calculare și achitare a indemnizațiilor din bugetul asigurărilor sociale de stat este prevăzut de legislația în vigoare. Conform art.7, alin.(5) al Legii nr. 289 din 22.07.2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, baza de calcul a indemnizației de maternitate, acordate soției aflate la întreținerea soțului salariat, este venitul mediu lunar asigurat al soțului și se determină în condițiile prevăzute de articolul dat, iar în alin.(4) se stipulează că plata prestațiilor de asigurări sociale se efectuează de la bugetul de stat.

A mai indicat recurentul că conform art.(8) al Legii nr. 289 din 22.07.2004, dreptul la indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă se confirmă prin certificatul de concediu medical, eliberat în modul aprobat de Guvern. Art.(27) al Legii nr. 289 din 22.07.2004 stabilește că termenul de prescripție pentru plata indemnizației de asigurări sociale, prevede în al. (1) că indemnizația de asigurări

sociale poate fi solicitată, în bază de acte justificative, în termen de 12 luni calculat de la data îndeplinirii condițiilor de stabilire a acestei indemnizații. Indemnizația stabilită, dar neîncasată la timp se plătește retroactiv pe o perioadă de cel mult 3 ani anterior datei solicitării. Indemnizația neplătită la timp din vina organului care o stabilește sau o plătește se achită fără nici o limită în termen.

Astfel, menționează recurentul că la materialele cauzei a fost anexată scrisoarea CNAS prin care se confirmă că lui Iațco Ludmila i-a fost stabilită indemnizația unică la nașterea copilului în cuantum de 1700 lei și beneficiază de indemnizație lunară pentru creșterea copilului - Kevin, pînă la vîrsta de 1-5 ani în mărime de 300 lei lunar, pe perioada 18.02.2011 -31.08.2012.

Conform Legii nr. 489 din 08.07.1999 privind sistemul public de asigurări sociale, persoana asigurată se consideră persoana aptă pentru muncă, cu domiciliul în Republica Moldova, care plătește contribuții de asigurări sociale în vederea beneficierii de dreptul pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor sociale prevăzute de lege.

Legea nr. 416 din 18.12.1990 Cu privire la poliție, în art. 34 indică faptul că toți colaboratorii de poliție sunt supuși asigurării de stat obligatorii pe o sumă egală cu suma mijloacelor bănești de întreținere pe zece ani din contul mijloacelor bugetelor respective, precum și din contul mijloacelor încasate pe bază de contract de la ministere, departamente, întreprinderi, instituții și organizații.

Astfel, afirmă recurentul că colaboratorii de poliție nu sunt asigurați în sistemul public de asigurări sociale, fiind supuși asigurării de stat obligatorii, iar indemnizațiile de maternitate prevăzute de legislația muncii și Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale sunt limitate persoanelor asigurate în sistemul de asigurări sociale.

Consideră recurentul că este imposibilă achitarea indemnizației pentru creșterea copilului intimatei.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele motive.

Conform art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță a determinat definitiv circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, apreciind probele prezentate de părți în corespundere cu prevederile art.130 CPC, multiaspectual, complet, în ansamblul și interconexiunea lor, aplicând corect normele de drept material și întemeiat a ajuns la concluzia de a admite acțiunea înaintată de Iațco Ludmila.

Colegiul reține că prima instanță corect a aplicat prevederile Hotărîrii Guvernului RM privind aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale nr. 108 din 03.02.2005, p.l2(d), care stabilește că "în cazul acordării concediului pentru sarcină și lăuzie în perioada concediului pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, persoana îndreptățită va beneficia de ambele indemnizații atît de maternitate cît și de îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani".

Corect s-a făcut trimitere și la Legea Republicii Moldova nr. 289-XV din 22.07.2004 privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, care menționează în art.18 faptul că asiguratul care se află în concediu pentru îngrijirea copilului are dreptul la indemnizație lunară pentru creșterea copilului de la data nașterii și pînă la vîrsta lui de 3 ani, iar începînd cu anul 2010, cuantumul lunar al indemnizației pentru creșterea copilului constituie 30% din baza de calcul stabilită conform art.7, dar nu mai puțin de 300 de lei pentru fiecare copil.

Totodată sunt aplicabile în speță și prevederile Legii privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 - XIV din 08.07.1999, care la art. 29 reglementează neachitarea plății drepturilor cuvenite asiguraților, nedepunerea contribuției de asigurări sociale de către angajator nu afectează plata drepturilor cuvenite asiguraților. Iar, art. 27 alin. (3) al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, nr.289 din 22.07.2004, prevede că indemnizația neplătită la timp din vina organului care o stabilește sau o plătește se achită fără nici o limită în termen.

Astfel, instanța de fond corect a stabilit că din dispozițiile legale nominalizate, Iațco Ludmila dispune de dreptul la indemnizație pentru creșterea copilului.

Ori, indemnizația de maternitate este definită ca o formă de protecție socială ce constă dintr-o sumă de bani acordată prin sistemul public de asigurări sociale femeilor asigurate, precum și celor care au încetat plata contribuției de asigurări sociale în condițiile prevăzute de lege, în caz de naștere a copilului. Conform art. 2 al Legea nr. 289-XV din 22.07.2004, dreptul la asigurări sociale este garantat de stat și se exercită, în condițiile legii, prin sistemul public de asigurări sociale. Conform art. 5 alin. (1) d) din Legea nr. 289-XV din 22.07.2004, asiguratul din sistemul public de asigurări sociale are dreptul la indemnizație de maternitate. Reieșind din dispozițiile art. 123 Codul muncii, concediul medical plătit se acordă tuturor salariaților și ucenicilor în baza certificatului medical eliberat potrivit legislației în vigoare. Modul de stabilire, calculare și achitare a indemnizațiilor din bugetul asigurărilor sociale de stat în legătură cu concediul medical este revăzut de legislația în vigoare. Totodată, art.124 alin. (1) Codul muncii prevede că femeilor salariate și ucenicilor, precum și soțiilor aflate la întreținerea salariaților, li se acordă un concediu de maternitate ce include concediul prenatal cu o durată de 70 de zile calendaristice i concediul postnatal cu o durată de 56 de zile calendaristice (în cazul naterilor complicate sau naterii a doi sau mai mulți copii – 70 de zile calendaristice), plătindu-li-se pentru această perioadă indemnizații în modul prevăzut la art.123 alin.(2).

Aici, instanța de recurs menționează că Iațco Ludmila întrunește condițiile prevăzute de lege pentru a beneficia de indemnizația pentru creșterea copilului minor.

Or, aceasta a născut copilul Iațco Kevin, fapt confirmat prin certificatul de naștere(f.d.15), activează în cadrul instituției pîrîtului, fapt confirmat prin estrasul din ordin nr.31 ef din 03.06.2011.(f.d.17), iar odată cu nașterea copilului urmează să i se achite indemnizația corespunzătoare.

Aici, totodată instanța de recurs menționează că este greșită concluzia recurentului precum că colaboratorii MAI fac parte din categoria persoanelor neasigurate, deoarece art. 5 din Legea cu privire la poliție nr. 416 din 18.12.1990

stipulează că activitatea poliției este reglementată de Constituția Republicii Moldova, de prezenta lege, de alte acte legislative ale Republicii Moldova, de hotărârile Guvernului, de deciziile autorităților administrației publice locale și de actele normative ale Ministerului Afacerilor Interne, care nu contrazic prezenta lege. Astfel, colaboratorilor de poliție le sunt aplicabile aceleași prevederi legale enumerate mai sus și acestea fac parte din categoria persoanelor asigurate.

În contextul celor expuse, instanța de judecată corect a ajuns la concluzia de a admite acțiunea lui Iațco Ludmila către Ministerul Afacerilor Interne privind achitarea îndemnizației pentru creșterea copilului.

Totodată, instanța de recurs notează și despre corectitudinea soluției instanței de fond în vederea reparării cheltuielilor de judecată a intimitei, ori acestea au fost confirmate prin actele anexate la materialele dosarului.

Respectiv, admiterea cererii și încasarea îndemnizației reprezintă pentru Iațco Ludmila o satisfacție morală, motiv din care este corectă soluția instanței inferioare privind respingerea cerinței privind încasarea prejudiciului moral.

În această ordine de idei, fiind cert că circumstanțele pricinii au fost constatate de către instanța de fond, nefiind necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne.

Având în vedere cele expuse mai sus, hotărârea din 25.06.2012 a Curții de Apel Chișinău este legală și urmează a fi menținută.

În conformitate cu 445 alin.(1) lit.a) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne împotriva hotărârii din 25 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

Se menține hotărârea din 25 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare judecată înaintată de Iațco Ludmila împotriva Ministerului Afacerilor Interne privind recunoașterea ilegalității refuzului, calcularea și achitarea îndemnizației pentru creșterea copilului minor, repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Dumitru Mardari

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală